Ragnheiður Ólafsdóttir
Scheving
Viðey 1827

Minning
Sálugu Frúar
Cancellíráðsinnu
Ragnheiðar Olafsdóttur Scheving,
fæddrar Stephensen.

Með fám orðum framvörpuð
af Hennar Bróður
Dr. Magnúsi Stephensen,
Conferenceráði og Justitiario í Íslands konúngl. Landsyfirrétti.

Videyar Klaustri, 1827.
Prentuð á kostnað Cancelliráðs J. Schévings,
af Faktóri og Bókþryckjara G. J. Schagfjorð.

Þad er án efa lofleg skyldurækt, ad vilja halda á lopt heidurlegri Minníngu burtsofnads Merkis-fólks og saknadra ástvina, med hvílíkri minníngu ad lengja í vorri íminndun yndislega sambúd vid þá hér á jardríki og þeirra líf í Fødurlands-søgunni, þegar hid náttúrlega er þrotid; en med endurminníngu þeirra mannkosta meta med hugfró, hvílíkur vor sofnadi ástvinur var; hversu mikill hans søknudur; hversu verdugur vorrar heidrunar, saknadar, tára, en undir eins, hvílíkur spegill hann verda má eptirkomendum og samtída mønnum, einkum náúngum og úngum, til ad skoda sig í og samanbera vid þess mista vinar dygda dæmi sitt egid líf og hvílíka varanlega upphvatníngu þad þegjandi géfa má til eptirbreytni, náúngum einkum spora til ad verda ecki ættlerar, en øllum til ad verdskulda jafn-lofleg eptirmæli. Sú æra og ærugirnd, grundvølluð á dygdugu rykti, er øllum gódum heimil, øllum skyld,

losleg og mikilvæg. Sá, sem ecki framar vyrdir hana neins, edur ad fá lifad medal jardbúa eptir daudann í heidurlegri minníngu, sem øllum hyggnum er vidqvæm æru-tilfinníng, eins og sú laungun til ódaudlegleika, vegna fyritaks skyldurækktar, hann er afhrak manna og á vegi til ad verda vesæll eda vandræda madur.

Mín heimild er því full og mitt skyldukall náttúrlegt, hér med fám ordum ad minnast elskadrar Systur, fagurs blómsturs úr lifendra akri upprætts vid úthall midsumars lífsins; dygdugrar Systur, vid hverrar fráfall daudinn enn á ný hjó svo stórkostlegt skard í mína vyrdtu Ætt og las enn úr henni eitthvert hid kostulegasta blómstur, en leifdi oss Náúngum Hennar og miklum fjølda vandalausra svo mikilvægt sorgar- og saknadar-efni; eptirlifendum undir eins fágætt og dygdugt eptirdæmi.

Mér er ecki fært, þó skyldan þad bjódi, hér ad framvarpa Hennar Æfi-minníngu svo verduglega og undir eins med því hófi, sem ber og síst án þess ad ítreka margt ad henni lútandi merkilegt, sem tveir heidradir Kennimenn, annar þeirra med ellu vandalaus, en

Henni vel kunnugur, sem Hennar eginn Sókn-ar-Prestur, hafa ádur svo snjallt eptir Hana mælt í hér aptanvid prentudum Rædum vid Hennar Utför og ásamt fleirum í ljódum til vorrar sælu Framlidnu mørgu qvennkosta Minníngar. Þessi mín ófimlega tilraun verdur nú og því fáordari, med því efnid sjaldan býdst ríkt til lángordra eptirmæla jafnvel merkis-qvenna, hverra dád og dygdum eru þreyngri takmerk ásmæld til verkunar og þessi framar bundin vid egin innanhúss stjórn, á medan Ektamakar þeirra lifa vid heill, heilsu og fjør, og vid þá auglýsíngu mannkjærlegs hjartalags, mentunar, sidprýdi og sérlegra qvenndygda, sem þessi Konum af náttúrunni og løgunum settu þreyngri takmerk, enn Karlmønnum, sem vid lángtum fleiri ega ad sýsla, margir í opinberum Embætta størfum og útréttíngum, leyfa hinum enn vídar í ljósi ad láta. Þeirra Æfisaga lýtur því mest ad lýsíngu þeirra gáfna, þeirra náttúrufars, ferdugleika vid qvennleg størf, í búnadi, handydnum, hússtjórn og framsýni; þeirra útlits, heilsufars; þeirra hjónabands heilla og sérlegustu, einkum manngædsku, dygda, sem hverja fyri sig prýda, og loksins þeirra banasóttar og vidskilnadar.

Ad hér verdur nú framsett hid styttsta Yfirlit þessara merkis atrida í Æfi-minníngu minnar sálugu Systur, Frúarinnar **Ragnheidar Schéving**, eins rétt og eg framast ber skyn á um ad bera eptir lángri þeckíngu Hennar í úngdæmi og á efri árum, medhalds- og ýkju-laust, bid eg Lesarana ecki ad misdæma, þó náskyldur þad riti, á medan þeir ecki fá med rökum vefengt og hrakid þess innihald; samt þurfa þeir ecki ad vænta hér ad lesa útmálun bresta eda breiskleika, sem kunna einhverjir ad hafa vid Hana lodad, eins og hid gjervalla mannkyn, þó eg haldi í færra og minna, ef ecki í minnsta lagi, med því eg eins og adrir, mundi færsta fá sannad; en ófagurt er og ósvinnt og rægi-kollum líkt, ad hallmæla daudum náúngum, sem ecki lengur eru med oss til ad géta forsvarad sig, og eru þegar undan vorum ómerka dómi fluttir framfyrir annann réttvísann, sem einn fær réttilega metid hjartad, á medan vér þrátt í dómum villumst um medbrædra med vitnum og gögnum upplýst og opinberud útvortis verk ein. Ljósfögur dygda dæmi og loflegann ordstýr framlidinna, leyfir sjálf merk veraldar sagan sér aldrei ad bletta, nema med augljósum, opinberlega fullsonnudum brestum hlutadegenda, en vyrdir þar á mót gétgátur

efundsjúkra og lastgjarnra dikt og ómerkann hnjóð að vettugi. Á þeim byggir heldur enginn ærlegur og hygginn maður Merkis-fólks Æfi-minningar, hverra loflegu, sönnu lýsingar vera ega Framliðinna heiðursvarðar, ástvina hugfró, en eptirlifendum leiðarsteinar.

Sáluga Frú Ragnheiður Olafsdóttir Schéving fædd Stephensen, varð borin í þenna heim þann 29da Sept. eður á Michaels-messu 1774, að Sviðholti á Álptanesi syðra, af Foreldrum, Stiptamtmanni Olafi Stephensen og Frú Sigríði Magnúsdóttur, hverra Ættgöfgi og dygðir ern þjóðkunnar og ættartala beggja áður prentuð í Ættartölu og Lífs-sögu Systur Hennar, sál. Biskups-Frúar Þ.runnar 1788. Sitt Skírnar-heiti hlaut ... ep.i.

Fodur-módur síní Ragnheidí Magnúsdóttur, Ekta-qvinnu Stephåns Prests Olafssonar á Hofkuldsstødum. Þegar, sem barn, þókti Hún vera einhver hin dáfrídasta Mey og eins sídan hin hofdínglegasta Kona. Til Hennar besta uppeldis og mentunar til munns og handa vørdu Foreldrar verir mogulegustu umbyggju, eins og til góds uppeldis og frama annara barna sinna. Hún tók einnig brádgjorfum og miklum frammførum bædi til sálar og líkhama, eins og Hún í allri sidsemi og framferdi, sem prýda má Stúlkur í Hennar stétt, hafdi í Módur vorrar frábærasta sidsemdar, gædsku og dygda dæmi hid eptirbreytnisverdasta munstur, en vendudustu handrødna tilsøgn hjá þeirri af þvílíkum svo nafnfrægu Eckju Mad. Gudrúnu eldri Skúladóttur um worg ár hér í Videy, eptir þad Hún fluttst hafdi med Foreldr-

um vorum 1780 fyrst ad Innrahólmi á Akranesi, en sídan 1793 þadan til Videyar Klausturs. Af náttúrunni var Hún ríkuglega útbúin med fljótum og nettum gáfum, gódu næmi og greind; med gódsemd, blídu, sidugrt gladværd og lítillæti vid alla bædi háa og lága, þar hjá med einurd og snotri gamansemi í vidrædum; vóru því ecki undur, þó Hún fullmentud og gjafvaxta þækti lengi einhverr hinn besti qvennkostur á voru Landi. En — bædi Foreldrar Hennar og Hún Sjálf vóru og vid rádstofun Hennar í hjónaband mjøg svo kosta-vond og litu framar á mannval, gódlyndi og þá eginlegleika adra, sem tigna hvern mann og géfa øll líkindi til hjóna farsælu og yndislegu sambúdar, enn á tímanlega upphefd, hrodudu því eckert med rádstofun vorrar Sálugu, uns Hennar leitadi sá madur, er hafdi fyrrnefnda kosti til ad bera, ásamt sómu

Ættar gøfugleika, sem Hennar egin, og við hvers sambúð Hún, að líkindum vænta mátti ánægjufulls hjónabands.

Sú von rættist og fyllilega strax, sem Hún varð gipt á Sinn eginn Afmælis-dag þann 29da Sept. 1804, þá sjálf rétt þrítug að aldri, Náfrænda sínum, þá og enn nú veranda Sýslumanni í Borgarfjarðar Sýslu, en síðan 26ta Apr. 1816 ásamt virkilegu Cancellíráði, Jónasi Schéving, í hvers unaðarsömu sambúð Hún fann og reyndi stöðugt alla þá heill og ánægju síðan allt til sinnar andláts stundar, sem himininn besta úthlutar ástríkustu hjónum, að því eina undanteknu, að honum ecki þócknaðist að blessa þeirra hjónabands heill með lífs afqvæmi, sem panti beggja heitustu elsku; því hvað heilsu-lasleika þeirrar sál. Frúar snerti á Hennar efri árum, þá

þar Hún hann létt og jafnan þolinmódlega, sem Henni af Drottni senda reynslu, í skauti' síns ástúdlegasta og med moguleguftu hjúkrunar og lækninga tilraunum náqvæmasta Ektamanns, hvers helzta gledi þá vard Hennar sjúkdóms léttir á medan gafst, en jafnan helzta sorg Hennar vanheilsa. Ad odru leiti vard þeirra hjónaband eitthvert hid yndislegasta, þar bædi vyrdtust svo samlynd og í ollu svo ástrík hvert vid annad, ad þad þókti, sem bædi hefdu einn vilja, eitt og hid sama hugarfar, somu mannkosti og einúngis eina sálu. — Sýndist sitt hverju þeirra í bústjórn edur odrum rádstofunum, vóru beggja roksemdir fyrir sérhverju af bádum vel vyrdtar, optarst af bádum á annarshvers fallist og — sem gódri konu bar — eptir náttúru, logum og kristinndómi, sleppti Hún strax, án strids eda moglunar sínum, en lét Manns síns vilja

fúslega sitja í fyrirúmi, sjálf jafnan fúsust allra til ad framqvæma hann í øllu.

Med ferdugleika, ordu og þrifnadi med allt hvad umsýslunarsamri Konu ber í húsi og á búi sínu ad verja umsjón til, svo ad allt færi sem reglulegast fram, en sérhverr af alúd stundadi verk sitt, sameinadi Hún mikla forsjálni, hagnýtingu alls og sparsemi; þar hjá drift til allra framqvæmda, handydna frømunar og innan-húss ydjusemi; greind, útsjónarsemi og bú-forstand, eptir samkomulagi vid sinn Ektamann og ad vilja hans og rádum. Avøxt þeirrar starfsemi og bústjórnar uppskáru bædi fljótt í ríkuglegri blessun í búi og efnum yfir høfud, annars allt af búandi vid lítid og magurt braud, sem Borgarfjardar Sýsla í lánga

tíma hefir mátt teljast, hverja hann þó kaus sér í umskiptum fyrir adra tvøfaldt ardsamari, svo ad Unnusta hans ecki fjærlægdist um of elskada ættmenn og vini hér sydra. Samt hefir Cancellirád Schéving sídan ad egin vild þrisvar, med nockurra ára millibili, beidst hjá konúnglegri Hátign, ad mega vid þá møgru Sýslu losast í nád, án þess þó ad girnast nockurt betra Embætti, en híngad til ecki þá bænheyrslu fengid. Því furdanlegra var, ad sjá blessun beggja efna aukast ár frá ári og nægtir alls naudsynlegs þeim aldrei þverra, sem hús þeirra jafnan stód øllum opid og var því sífeldt fullt af gestum og gángandi úr øllum áttum og af øllum stéttum, en beggja gjafmildu hendur vóru jafnan útréttar til bjargar þurfamønnum med gjøfum og láni, já, opt og vída um Sýslur og Sveitir med stór-gjøfum og høfdínglegusty rausn; med

bjargar-grípa, bjargræda og ødrum gjøfum og láni árum saman, svo ad furdu gégndi, hverśu svo mikil blessunar lind frá einu heimili fengi útflotid til svo margra adstodar, án þess ad þverra. Í hennar veitíngu í vina, ættíngja og þurfamanna skaut, vóru þau hjón bædi samlynd jafnan. Hennar medfædda rausn, sérlegasta ættrækni, gjafmildi og gódgjørdir vid alla, einkum bágstadda, vard ecki heldur tálmud af vilja og valdi Hennar samlynda og jafn-høfdínglega sinnada Ektamanns; Hún hafdi þess vegna jafnan fríar hendur, bar þó fyrst øll þvílík mál undir hann, vottadi þar vid greind, nærgætni, hóf og hyggindi, vard — og þad frá únga aldri, líkt og í úngdæmi vid Foreldra sína — fjølda bágstaddra líkn og túlkur, jafnan med bestu tilløgum, og ávann þar vid þeirra og síns Ektamanns ást og virdíngu,

eins og allra hjörtu, sem fyrir Hennar ummæli þágu björg og adstod. Þar af leiddi margra fátækra heimila vidhald, en hjálp og gjafir mörgum frumbýlíngum til búskofns; fóstur-tekt og besta uppeldi margra munadarleysíngja, skyldra og vandalausra og góda mentun þeirra til heilla þeirra frama; Ættmannaraufnarlegu adstod síifeldlega, hver þeirri ættrækun sálugu Frú Ragnheidi Schéving var svo hjartfólgin, ad vart munu dæmi vorra daga hér á landi géfast til samlíkrar, né heldur ad Ektamenn hafi í svo miklu eptirlátid Konum sínum frjari hendur þar vid, eda Henni þar í samlyndari verid. Alls þessa eru, medal fjölda vandalausra, þakklátir vottar Hennar enn lifandi Brædur, Brædra-börn mörg og sjálfs hans Ættmenn.

En — eins og Hún var Sínum heitast elskada Ektamanni sú besta og í

øllu eptirlátasta Kona, sem gefast má, Kona, sem lét sér jafnan hugfast í øllu ad stunda hans vilja og gédþeckni og med øllu sínu vidmóti, blídu, ordalagi og atlæti á bak hans og brjóst ad auka hans heidur og ánægju, en þó ecki einúngis, sem margar øndverdlega, ad áviña hans ást og vyrdíngu í fyrstu, heldur øllu framar ad vidhalda bádum, verdskulda þær og glæda og þanníg gjæta vandlega þessara dýrmætis, var Henni eins hjartanlega sárt og vidqvæmt allt, sem honum ama mátti, jafnvel hans fjærvist í Embættis- eda heimilis naudsynja útréttíngum þúngbær og sú frávera, enn þótt jafnan stutt, laung og leidinleg og ótta blandin, ad eitthvad granda kynni heilsu hans eda lífi, en fundur hans aptur jafnan fagnadarsæll, hver innilegu ástar-merki Hún fann sér jafnan af hans hendi endurgoldin med álíkum og sømu

og allri þeirri náqvæmustu umhyggju, sem prýda mega samlyndust hjón.

Eins og Hún var Manni sínum sú yndislegasta Kona, svo var Hún og — ad því leiti mest mátti hæfa — hjúum sínum hin besta og fyritaks Húsmódir, sem ecki einúngis veitti þeim yfirgnæfanlegt, gott vidurlífi og galdt ríflega, heldur vottadi módurlega vidqvæmni í øllu, sem þeim mest áreid, bædi sjúkum og heilbrigdum, gaf þeim holl oggód rád, héldt þeim til þrifnadar, ydju- og reglu=semi, en umframm allt til dygda og gudhrædslu; kénndt þeim, eins og øllum fóstur-børnum sínum, verk- og hand=ydnir, morgum vefnadar-storf og atorku í øllu, lagadi þeirra bresti med hógværd og skynsamlegum áminníngum, mældi hreckjalausum ávirdíngum jafnan líknar-mál og

fyrirgaf þær fljótt, en einkum um=bunadi Hún sérhvers þeirra lengi vottudu hollustu og trú, ecki einúngis ad verdugleikum, heldur frammyfir, eptir sinnar Hofdíngs lundar raușn. Mørg komu til Hennar svo ad segja hálf-nakin og grannholda, en fóru þad=an feit, velklædd, sómalega sidud og øll samhaldssøm eptir nockur ár, vid álnir. Med egin eptirdæmi var Hún þeim Sjálf hid eptirbreytnisverdasta framferdis dæmi. Í þeirra Hjóna hollu víst eirdu og flest hjú lengi, glød og farsæl, nema þau ein, hverjum sér=leg óheppni, óráð eda brestir, sem ecki vard tætt um og treglega létu sig leid=rétta, vísudu burt þadan.

Forsjóninni þócknadist ad synja sálugu Frú Ragnheidi Schéving náttúrlegrar Módur nafn og gledi, svo ad Hún því heldur gánga mætti

mørgum skyldum og vandalausum munadar-leysingjum, sem besta Fóstur-módir, í Mædra stad og veita því fleirum athvarfs- og atvinnu-lausum hæli og módurlega adhjúkrun í sínu húsi um þeirra æfsta og sorglegasta æfi-skeid. Þá rækt, sem Hún lét øllum þessum í ljosi vid fóstur, mentun og dygdugt uppeldi úngra, rádstøfun þeirra frá sér, rausnarlegar gjafir og adstod á medan í Hennar húsi vóru og stødugt sídan til Hennar dánar-dægurs, mun færstum géfast í voru landi vid ad jafnast, engum — ad minni vitund — tamt ad yfirgánga.

Þessi mín Sáluga, svo almennt heidrada og sárt saknada Systir var — sem øndverdlega er ávikid — dáfríd Kona ad skapnadi, sérlega høfdingleg á svip og í fasi og réttvarin, med hærstu

Konum á vöxt, en í medallagi þrek, bjart- og rjód-leit, blódfögur, bláeygd, med medal-stórum, lif- og skarplegum, en undir eins blídum, spilandi augum; ljós-brýnd og björt á hár, med hátt enni og breidt, fullstórt, rétt, medal-nef, snotrann munn og fagrar kinnar, ólotinn háls og herdar og midtis-nett. At gáfnalag Hennar er ádur vikid; róm hafdi Hún þægilegann og skírann; hljód til saungs í medallagi, en málfæri lid-ugt og gagnyrdt; lunderni blídt, gæf-lyndt, sett, einardlegt á stundum og alvörugéfid. Í vidmóti var Hún ætíd gamansöm, rædin vid alla, sífeldlega gladvær og lítillát jafnt vid aumingja, sem ædri menn, ætíd einurdar-gód, djörf og ófeilin, en sidug, stillt og kurteis í ordalagi og fasi. Hún hafdi yndi af fródleika og lestri god-fræda; af sög-um og fráságum merkis tilburda vorra daga; af skáld- og snotur-mælum, af

Merkisfólks Minníngum; en framm-yfir allt af Gudfrædi bókum og Sálmum, eins og Hún frá barnæsku vandist á og fann yndi af heyrn og lestri og prédikun Guds ords, sjálf í þeim lærdómi, eptir stétt sinni, ágætlega fród. Hún kunni því utanad mikinn fjölda af sálmum og sálma-flockum nýum og gömlum og hugfesti einkum af þeim, hvad Hennar greind fann sér best falla og — eptir ýmislegum biltíngum lífsins, reynslu og mædu tilfellum — mega til huggunar og trúar-styrkíngar vel henta, hvar uppá hennar Sóknar-prestur Þorvaldur Prófastur Bodvarsson í sinni snjöllu Rædu vid Líkkistu Hennar telur fram merkilegt dæmi af Hennar andvörpunum undir andlátid, til hverrar eg hér má vísa, og eins um Hennar egin sérlegu gudrækni í kirkjum og heimahúsum jafnan

og enn framar til fráſogu hans þar í um Hennar ſíduſtu helſótt, bana-legu og vidſkilnad og yfir høfud til alls þar í framſetts um Hennar dygd-uga líf, gáfur, náttúru-far og qvennkoſti, ſem þar er allt ſnilli-lega útliſtad af vandalauſum mælſku-manni vid opinber Embættis-verk, en mér því merkara, ſem ſú Ræda ſtad-feſtir mína framanſkrifada veiku til-raun, hér ad rita bid ſtyttſta ágrip af ſannri og ykjulauſri Æfi-ſøgu minnar elſkudu Syſtur. Vid þá lýſingu hefi eg alls engu framar þørf hér ad bæta, til þeſs ad fordaſt ítrekun ens ſama, nema ef vera ſkyldi ad víkja á Hennar undanfarid heilſufar um fleiri þau ſeinnt ár, ſem med køblum vard bágborid af megnrar Iktſýki á-hlaupum, hvern ſjúkdóm Hún vyrdiſt hafa í arf tekid eptir ockar ſáluga Fød-ur, ſem hans yngſta barn, en ſem

af Forsjóninni vard bádum þeim og eins mínum sáluga Bródur, Amtmañi Stephensen, sendur, sem Engill daudans, til burtflutníngs þeirra hédan frá reynslum og þjáníngum þessa lífs til annars eilíflega sælla. Hvert sem hañ nú, álíkum ellegar odrum banaskeytum útbúinn, um skammt vitjar mín, Hennar ellzta Bródurs, má eg vel med þessari ógleymanlegu, dygdaríku Systur undirtaka vid þá qvediu hans sama hughreystandi andvarp, sem Hún í sínu dauda-strídi:

Eg víl afþreya þessa stund,
 Í krossi þegja, kátur deya,
 — A Krists fund.

Heimurinn audi haldi sín,
 En þrot ánauda, Guds náð í dauda
 Er nægd mín.

til þess ásamt Henni ad vera med Kristi og þar ad samfagna hennar

nú fullsæla Anda, undan oss fornumm bestu Foreldrum, elskudum Náúngum og Vinum í réttlættra sambúdar ek-lifri unadsemd.

Vid minnar sálugu Systur, Frú Ragnheidar Schéving jardarfør ad Leirá þann 15då Martz 1826, héldt Sóknar = Presturinn Hra. Prófastur Þorvaldur Bødvarsson eptirfylgjandi snjalla Rædu:

Vid Lík = kistu
Háedla velborinnar Frúar
Ragnheidar Ólafsdóttur Schéving
fæddrar Stephensen.

Bænin.

Þegar allt yfirgéfur oss og vér egum allt ad yfirgéfa; þegar gledi þessa lífs er á enda, þegar

þessi jarðneska tjaldbúð, niður-hrynur og hin dymma grøf opnar sig til að taka við oss; þegar að sálu vorri sækir í senn, ángri blandin tilhugsan hins umliðna, sár tilfinníng hins nálæga og qvíði fyrir því ókomna: þá gétur sá einn fullhuga og øruggur verið, sem í fulltrausti þinnar náðar opinberunar, o! þú mikli tímans og eilífðarinnar Drottinn! gétur í trúnni á þinn Son Jesúm Krist sagt: Kristur er mitt líf, dauðinn er minn ábati. Æ! kénn oss øllum, góði Faðir! að safna þessari óbifanlegu trú og trausti til þess dymma augnabliks. Kénn oss að verða handgengnum og kunnugum því lífi, fullu unaðsemdar, sem vor Endurlausnari hefir fyrirbúið sínum sønnum Lærisveinum og sporgaungu-mønnum! Lát oss alla renna móti þessu betra lífi með lotníngar fullri elsku til þín og hans; uppá það allir vér, engum, o Faðir! fráskildum, mættum þá, þegar þú kallar oss þángað yfir um til þín, sá ótrauðir gégnt þínu kalli: Já, Drottinn! eg vænti þíns hjálpræðis; Kristur er mitt líf, að deyja er miñ ábati; hann hefir afplánað øll mín afbrot og afrekað og búið mér eilífa vegsemd og sæln. Með honum mun eg uppaísa úr duptinu og vérða eilíflega sáluhólpinn, Amen!

Svo eblugar sem eru þær áſtædur, sem Kriſtinn-dómurinn í sér hefir til àd gjora oſs hægrà fyrir seinaſta sporinu úr tímanum inní-eilífdina og ſkilja þad vid þær ógnanir, sem annadhvert innbirlíng vor eda veiki vors edlis feſtir vid þetta mikilvæga ſiig, þá er þó bágt ad þræta þeſs, ad fleſtir eru svo faſtir vid þenna heim, bædi med leyfilegum og óleyfilegum tilhneigíng-um, ad fáir géta vid hann ſkilid án qvída og ángurſemi og enn þá færri qvadt hann med fridi og gledi. En — ef Guds og dygdarinn-ar vinir gátu þó, jafnvel á hinum ellztu tímum fullhuga ſagt: Drottinn! eg bíd þíns hjálprædis; þú lætur þjón þinn fara í fridi. Þá ættu þó kriſtnir menn, med enn þá ſtærri fullviſſu ad géta ſagt: Kriſtur er mitt líf, daudinn er minn ábati; því þeir ſjá miklu meira og allt med miklu meiri birtu og viſſu um ſinn Endurlausnara, um fyr-irheit hans og þær bleſſunar gnóttir, er hann géfid hefir og afrekad þeim fyrir eilífdina, held-ur enn hinir gátu ſjed — og, lof ſé Gudi! — þær manneſkjur eru líka jafnan til, ſem í allskon-ar lífs hogum lifa vid þeſſa miklu von og hafa rótfeſt hjá ſér og leſid ſig inní þad hugarfar og hegdun, ſem henni ſambýdur. Uppbyggíngu og

nytsemi útbreidir þeirra dæmi medan þeir lifa saman vid oss. Vinveitt tækisæri veitir oss þeirra vidskilnadur til ad upplífga hjá oss sama hugarfar. Og af því eg optar enn einusinni vard þess var, ad þeirri háttvyrdtu og sártsaknudu Höfdíngs-frú, hverrar líkfør vér egum nú ad gánga, vóru í lífinu engir þánkar kjærari og inndælli, enn þeir, sem lutu ad þessari miklu trú og von kristinna manna, þá vil eg vid Líkkistu Hennar med einu ordi víkja: á gladværa trú sannkristinna manna vid daudans adkomu, er Hún med vidskilnadi sínum gaf oss eptirdæmi uppá; þegar vér hefum fyrirfram vikid med allra færstu ordum á mikilvægustu atridi Æfi Hennar.

Vor háttvyrdta og sárt saknada Frú Ragnheidur Olafsdóttir Schéving, er barnfædd í Svidholti á Alptanesi þann 29da Sept. 1774, af tignudum Foreldrum, þá veranda Amtmanni, sídar Stiftamtmanni Olafi Stephensen og Frú Sigrídi Magnússdóttur. Hún hlaut í Skírninni nafn Fød-

uumódur sinar Ragnheidar Magnúss-dóttur og strax í æsku sinni pad upp-eldi, er samsvaradi vitsmunum, efnum og vilja Hennar hjartkjærn Foreldra, er Hún líka færdi sér svo í nyt, ad Hún ávann þeirra og einkum síns hjartkjæra Födurs sérlegann ástar-þocka. Hér var þá fyrir tilstilli og undir umsjón Hennar gódu For-eldra med sönnum fordildarlausum Guds ótta lagdur í Hennar únga hjarta grund-völlur til allra þeirra dygda, er sídan prýddu dagfar Hennar á fullordins aldr-inum. Einkum vard Hennar sæla Födur pad opt ad mikilli unadsemd ad sjá Henn-ar blída og gudsuglega hjartalag láta sig í ljósi med því, ad gjörast opt, á Hennar uppvaxtar árum, túlkur þeirra, sem bágt áttu og bera naudsynjar þeirra og vanhag framfyrir Födur sinn. Tók hann sjálfur opt til þess, hvad þetta færi vel úr hendi fyrir Ragnheidi sinni og þad þó hann léti Hana merkja, ad Hún ecki hefdi ætíd, sem druggastañ málstad; enda fór Hún líka

sjaldan óbænheyrd frá þvílíkum Födur, hvers líknarfúsa hjartalag kunnugra er, enn ord þurfi um ad hafa. Vel má vera, ad Hún hafi þá þegar komist á þann lofsverda vana, er Henni var alla æfi mjög tamur, ad taka svari þeirra, er áfelldir vóru, svo Hún heyrdi og finna þá lìkn í máli þeirra, sem finnanleg var þeim til afbótunar. Þann- ig lifdi vor sáluga Frú í sinna tignudu Foreldra húsum, eins og þeirra augasteinn til þess Hún sinn 30ta Afmælisdag, 29da Sept. 1804, batt sig ektaskapar trygdum vid þá, sem nú, veranda Sýslumann Kon- úngs og sídan Cancellíráð Jónas Schéving, er nú sárt þreyr, sem Eckjumadur söknud Hennar. Sameinud vid hann med heitasta og hreinasta ekta kjærleika hefir Hún þá lifad 21 ár og 5 mánudi og jafn- lángan tíma prýdt Sóknu þessa og Sveit. Þessum háttnefndu Hjónum, hefir Gudi ad sönnu ecki þóknast ad láta lífs afqvæm- is audid verda, en mikill fjøldi óuppal- inna og margra munadarlausra barna, er

þau hafa, sídan sitt ekta félag inngengu, ad sér tekid, sómasamlega uppalid og mannad, hefir nógsamlega vottad og vottar enn í dag, í hversu gódum höndum uppeldi þeirra úngmenna var, sem þeirra skynsömu og hollu umsjón var fyrirtrúad. Hvad vorri háttvyrdtu og sárt söknudu Frú sérílagi vidvék, mun Hún í hússtjórn sinni reynst hafa mikid greind og røggsamleg, reglusøm og forsjál Húsmódir, er halda vildi hverju af hjúum sínum, yngra sem eldra, til þrifnadar og dugnadar, svo ætíd væru nóg faung til ad bjarga þeim, er á lá. Í allri umgengni Hennar skartadi frábært ljúflyndi og lítillæti, eins vid ædri sem lægri; hvers vegna þeir, er nádu ad þeckja Hana, urdu jafnmikid ad elska Hana sem vyrda. Sínum háttvyrdta Ektaherra vildi Hún alt til heidurs gjöra leynt og ljóst; og aldrei mun finnast fegra munstur uppá heitann og hreinann og stødugann Ekta-kjærleika, enn þad, sem Hún gaf med sambúd sinni. Eins og

Hún var af náttúrunni gáfud og gladsinna, svo lagdi Hún hug á ad útbreida kríngum sig, eins medal þeirra únglínga, sem Hún undir höndum hafdi, meinlausa gladværd og saklaust gaman. Guds ord stundadi Hún og ydkadi sjálf med sérlegri lyst og aldrei skyldi svo á standa, medan Gud unti Henni heilsu, ad Hún ecki einúngis sjálf væri ecki í kirkju, heldur héldi líka til hins sama öllum þeim, er ad Hennar rádum fara vildu. En Hún vaktadi og líka sér sinn, þá Hún gékk þángad og kom þángad til ad heyra og ítreka med og fyrir fósturbörnum sínum, þad, er Hún heyrt hafdi. Af þessum brunni fordildar-lausrar Gudsrækni flutu þeir mannkostir, er prýddu Henn-ar líf og gjöra nú svo sárann Hennar sökn-ud. Hédan sá útbreiddi mannkjærleiki og sífeldt lifandi lyst til ad gledja og gjöra gott sérhverjum þeim, sem ad Hennar húsum bar. Hédan sú frábæra og fordildarlausa géstrisni, er gjördi þetta göfuga hús ad nockurskonar almennu gésta-herbergi

allflestra, er þar áttu leid um. Hédan þad þrek og dugnadur, hvar med Hún eyddi miklum hluta æfi sinnar í óþreytanlegri fyrir-gaungu fyrir gódgjørdum og adbugun manna, svo lengi, sem — og kannské lengur — enn heilsa og kraptar leyfdu. Hédan sú ósigrandi stillíng og stødugl ynd i, med hverju Hún tók og afbar þad heilsutjón, er Hún mátti sárt akénna fyrst á næstlidnu Sumri í þá yfirgángandi þúngri qvefsótt, er gèck Henni svo nærri, ad Hún aldrei sídan nádi fullkomlega sinni fyrri heilsu. Sídan vard Hún nockru fyrir Jól yfirfallin af strídri taksótt, er héldt Henni øldúngis vid rúmid lengst af frammundir Nýárid. Þó vor vitri Hra. Landphysikus fengi med óþreytanlegri vidleitni gjørt Hennar þjáníngar vægari, svo ad Hún nálægt þriggja vikna tíma, róladi þá af sænginni med veikum burdum, án allrar næríngar lystar og án þéss ad náttúran safnad fengi nýum kroptum til ad mótstanda sama sjúkdómi, sem med nýu enn þá stríd-

ara áhlaupi rédist á Hennar veiku krapta, þann 6ta Febr. nærstl. og þó vorum Landlæknir þá enn, sem fyrr, luckadist ad gjöra þjáninguna nockud vægari, fór þá fjöri og kroptum æ þadan af hnignandi, uns sálin hlaut, ad Alfödurs bendíngu, ad yfirgefa sína fögru tjaldbúd, nú af sjúkdómi gjör nidurbrotna þann 1ta Marz kl. 8ta f. m. Alla þessa sjúkdóms mædu umbar Hún med frábærum hetjumódi, stödduglyndi og þolinmædi, andvarpadi ydugloga til síns Guds og síns Endurlausnara um þrek og styrk til ad útstanda sitt stríd, ebld og styrk af hinni miklu von sáluhjálplegs ódaudlegleika, er alla æfi verid hafdi hennar inndælasta íhugunar efni. Eitt med þeim andvörpunum, sem heyrdust af Hennar munni eptir mikid værdarlitla nærst seinustu nóttu Æfi Hennar var þetta vers úr gömlum, enn þó mikid gagnordum andaktar Sálmi, er Hún sýnist þá valid hafa sér fyrir íhugunar- og hugsvölunar-efni.

Eg vil afþreya þessa stund,
Í krossi þegja, kátur deya
— Á Krists sund.

Heimurinn audi haldi sín,
En þrot ánauda Guds náð í dauda
Er nægd mín.

Nóttina eptir þoknadist Gudi ad endurnæra Hana med, fyrir manna sjónum, svo værum svefn-blundi, sem Hún hafdi varla í sjúkdómi sínum jafn-værann fengid og átti jafnan vid erfidar andvøkur ad strída, þó án þess Hún nockurntíma lidi skérdíngu á rænu sinni; en varla vaknadi Hún af ádursøgdum blundi til sinna þjánínga, fyrri enn annar værari blundur fylgdi skammt eptir, sem algjørlega skildi Hana vid allar þjáníngar og flutti Hana med hægu andláti, til sinnar sælu heimvonar, þess eilífa fridar hjá Hennar Endurlausnara.

Hún dó þá í fridi sannkristins manns, med þeirri gladværu fullvissu, sem Hún hafdi lifad

vid í lífinu. Þegar allt var nú mist, allt hid jardneska horfid, lífid sjálft og fjørid uppleystist vid daudans adkomu, þá átti Hún þau gjædi, sem daudinn gat eigi frá Henni svipt og sem lángt yfirvógu hans ógnanir. Og þessi gjædi vóru: fullvissa um þad, ad Hún væri í nád hjá honum, sem er lífsins Herra og efalaus von um þad, ad Hún mundi fyrir hans nád inngánga til sælufyllra og vegsamlegra lífs. Fyrir laungu var Hennar upplýsta sál búin ad losa sig vid þau bønd, er héldu Henni vid heiminn. Um nægtirnar, sem Gud hafdi sett Hana yfir, þókti Henni einúngis vænt, ad því leiti, sem þær vóru medøl til ad gjøra gott og gledja marga af brædrum Hennar og Systrum og til þess vardi Hún þeim trúlega; til ad sedja margann húngradann, svala þyrstum, klæda nakinn, til ad annast, gledja og endurnæra ellihruma og ørvasa, til ad gánga undan ødrum med hjálp og adstod, þegar á lá. Þad øblugasta af øllum þeim bøndum, sem héldu Henni vid jørdina, mátti víst vera þad heita ástarband, er batt Hana vid sinn heittelskada Ektaherra med svo heitum og hreinum ekta-kjærleika; en Hún var líka búin ad fullnægja sinni sídustu kjærleiks skyldu, med því ad fela hann og hans efni

Alfødurſins forſjón, og leitaſt víd ſjálf med vid-gvæmu hjarta ad hugſvala honum í hans áng-urſemi yfir Hennar þúngu þjáníngum. Sína ſeinuſtu rádſtøfun var Hún búin ad gjøra. Því gat ſál Hennar, ſem búin var ad løſa ſig vid allar jardneſkar áhyggjur, fullhuga ſagt í Guds Sonar trú:

Eg vil afþreya þeſſa ſtund, etc.
Heimurinn audi haldi ſín, etc.

Kriſtur er mitt líf, ad deya er mér á-vinníngur. Eg hefi lyſt til ad leyſaſt hér frá og vera hjá mínum Endur-lauſnara, ſem mér er ſvo miklu betra. Glød ſje eg ellu á bak, ſem verøldin gat veitt mér, því eg held eptir nád Guds og míns Endurlauſnara, ſem er koſtulegri enn þad allt-ſaman. Brádum yfirgéfur mig nú allt; en ſá mildiríki Fadir og Frelſari, ſem og allt hefir ſét í hendi, yfirgéfur mig aldrei. Daudinn er máttugur og ógurlegur, en Guds nád er miklu voldugri og óendanlega fagnadar-rík. Mitt jard-neſka líf ſkundar ad ſínu enda takmarki, en líſſins Drottinn er hjá mér. Hertígjud med þeſſari von um betra líf, ſem Jeſús fyrirbúid og afrekad hefir elſkendum ſínum, géck Vel-gjørda-Módir vor móti vidſkilnadi ſínum. Hvad

gat þá daudinn framar haft óttalegt eda fyrirqvídanlegt fyrir Hana? Hann var þá ecki framar daudi, heldur eins og Jesús segir: Burtför til Födursins, inngángur til lífsins, þess sæla og gledirika lífs, er þá fyrst verulega birjar. Jardneska tjaldbúdin hrynur nidur; Gud uppbyggir af henni adra vegsamlegri. Vors lífs sanni kraptur hnígur ecki í moldina, heldur géfur Gud vorum Anda miklu ædra, miklu frjálsara líf, sem er laust vid fjetra þúngfærra jardneskra lima og sljórra skilníngar vita. Þángad til lifdum vér eins og mannsképnur, eins og jardmadkar; þá ferum vér ad lifa engla lífi, segir Endurlausnarinn vor, eins og borgarar himinsins, samlíkir vorum Endurlausnara og þeim líkhama, sem hann í dýrd sinni hefir. Þetta er sú hugsvölunar lind, sem Ydar af Jesú farsældar lærdómi upplýsta sál, háttvyrdti Herra! sem nú harmid vid Líkför, heittelskadrar, sártsaknadrar bestu Ektafrúr, vísar Ydur á midt í andkesum harmsins: eg lifi — segir Ydar og Hennar Endurlausnari — og þér, minir endurleystu! skulud lífa lifa. Ydar dýrmæta Ektafrú, sem lifdi vid þessa ódaudlegleikans von og vissu medan Hún lifdi, lifdi til ad gledja Guds manneskjur og útsá velgjerníngum medal þeirra þar, sem Hún

tilnádi og lokſins uppá þeſſa miklu von dó er-
ugg og laus vid heim þenna, Hún hefir nú
nád þeirra ſælu heimvon, ſem var Hennar un-
adſemd; Hún hefir nú fyrſt birjad ſitt ſanna,
rétt nefnda líf, eilíft farſældar líf. Þar egid
þér von á því, ad Hún eins og Guds Engill
fagni ydur, þegar ad þeim tíma kémur, ad Þér
líka leyſid upp hédan, og flytjiſt til hins himn-
eſka Fødurlands. En — Hennar Minníng lifir
líka auk þeſs í bleſſun, á þeſſari jørdu. Fáir
munu þeir vera af þeim, ſem Hana rétt þecktu,
er ecki hljóti ad hugſa til Hennar med þack-
látſemi, elſku og virdíngu. Hafi hinir fundiſt
ſem misþecktu Hennar dygd, þá er Hún nú
undan bráddæmi þeirra upphafin í endurgjalds
ſtandid, framfyrir þann óbleckjanlega Dómara
hjartalags og framferdis allra vor. Hann
auglýſir þad, ſem í mirkrum er hulid
og gjerir opinber hjartnanna rád;
hann þeckir þá grant, ſem elſka hans ord, og
med ódaudlegleikans miklu von, ſem hann hefir
géfid oſs, leitaſt vid ad hreinſa og helga ſálu
ſína og undirbúa hana til himinſins.

Og med hverju gétum vér nú lokſins gjørt
útfór þeſſarar vorrar Velgjørda-Módur
hátídlegri og oſs nytſamari, enn med því áformi

ad láta sem optast tilhugsun þessara miklu umskipta minna oss á, ad hafa vorn reikníngskap á reidum höndum; dæma, sem optast sjálfa oss, en ecki adra; og med lifandi trú á vorum Endurlausnara, sem audsýni sig í gudrækilegú og nytsömu framferdi, innlífa oss honum og hvíla vorn hug vid sannleika hans fyrirheita. Med því hugarfari látum oss þreya þessa stund. Það er og verdur eiliflega satt: ad sá, sem gaf oss vort fyrra líf, þetta skammvinna jardneska, hann bædi vill og kann ad géfa oss þad seinna, eilífa, himneska. Þó vér séum breiskir og brotlegir, hefir hann géfid oss sáluhjálpara- og árnadar-mann, af hverjum vér höfum Endurlausnina. Þegar vér adhyllumst þenna Endurlausnara med þeirri trú, sem æ og æ hreinsar og betrar oss, þá egum vér þá huggun vísa, ad verda forþénustu hans og árnadarords fyrir eilífdarinnar, fyrir sjálfs hans dómstóli adnjótandi og þá fyrst fáum vér ódaudlegleikans von í svo vegsamlegri og háleitri birtu, ad hún ecki einúngis sigrar daudans ótta, heldur líka þá ósk í hjarta hins sann-kristna, sem vor tignada Velgjerda-Módir endadi med Ætisína: kát vil eg deya — á Krists fund. Hvenær mun eg þángad komast ad eg fái ad sjá dýrd Drottins

og míns Endurlausnara! Eg hefi lyst til ad skiljast hér vid og hjá Kristi ad vera. Undir eins og vér þá af hjarta samfögnum vorri háttvyrdtu og elskudu Velgjørda-Módur med þann fagnadarríka sigur, er Hún nú ødlast hefir yfir allri mædu, øllum sóttum, øllum freistíngum og sjálfum daudanum, í hvers stad Hún, nú í himinsins sæluvist, umvafin er eilífri unadsemd og eilífum fridi, eilífu lífi, þá látum oss upperfa sjálfa oss, til ad þreyta ótrauda vort skeid gégnum blídt og strídt, fram ad sama farsældar tak-marki, sem Hún hefir nád, til ad glæda med sáluhjálplegs ódaudlegleika miklu von, kapp vort og alúd, ad vera nytsamir og gódir og med stødugllyndi í gódum verkum, stunda eptir eilífu lífi, sem er Guds nádargjøf í Drottni vorum Jesú Kristi.

Med þessu hugarfari og áformi viljum vér þá veita tignudum moldum vorrar bestu Velgjørda-Módur þá seinustu þjónustu, sem í voru valdi stendur og í huggunarríkri von dýrd-arfullrar upprisu nidursá þeim í Guds akur. Gud géfi oss øllum nád sína til ad lifa gud-

rækilega, Gudi líku, kjærleiksfullu, nytsömu lífi, svo ad allir vér mættum í trúnni á vorum Endurlausnara sáluhjálplega hédan burt-sofna, hvenær sem kallid kémur!

Þ. Bödvarsson.

Þar eptir géck fram ad Lík-kistunni Bródur-sonur þessarar sálugu Frúar, Presturinn til Garda á Akranesi Hra. Hannes Stephensen og héldt vid hana fylgjandi

Ræðu:

Ecki í þeim tilgángi ad vilja brjóta á móti Þínu bodi og vilja*), sæla, framlidna, ógleymanlega Födur-systir og Velgjerda-módir! mæli eg fram þessi ord. Þín dygd var svo kristileg, svo fordildarlaus í lífinu, ad Þú

*) Hún hafdi optar enn einusinni bedid þess alvarlega, ad engin Ræda yrdi haldin eptir sig látna.

helzt óskadir hennar ecki gétid eptir Pinn dag, Þar frá mætti mín Þacklátsemi vid Pig, sem eg ber í brjósti mér og skal bera svo lengi Þetta hjarta slær, aptra mér. Ecki í Þeim tilgángi ad vilja lýsa Pínum fullkomlegleikum, Því sídur — eptir sid margra eptirmáls-manna — ad hefja Þá; Því Þar til finn eg ad mín andagift er helzt ofveik og ad Pínum fullkomlegleikum ber engin Þerf; Því — Þó allir Þegdu, vantar dygdina aldrei sitt verdskuldada lof. Ecki heldur í Þeim tilgángi hér ad vilja lýsa mínum tilfinníngum vid hvarf Pitt frá mínum líkhams augum; Því Þá mætti eg ecki Þeckja sjálfann mig, ef eg meinti mig géta ord fundid, sem svörudu til tilfinnínga míns hjarta. Nei! — minn tilgángur er allur annar, allur eginn-nytsamari; eg óskadi vid stutta yfirvegun Píns dád- og dygda-fulla lífs ad minna mig sjálfann á: hvílíkum mér birjar ad vera í lífinu, svo eg mætti einnig gott hljóta af Pinni seinustu gaungu úr Pínu húsi, í hverju hvert Pitt spor ádur midadi til minnar og annara lucku og gledi, og Þegar sá er minn tilgángur minna orda, er eg nú mæli fyrir munni mér, er eg Þess fullviss ad Pinn forkláradi, öllum velviljadi Andi ecki styggist vid Þau.

Hún hafdi strár frá úngum aldri — svo segi eg vid sjálfann mig — æst skynsemi sína med nágvæmri og adgætinni skodun, yfirliti og dómi hlutanna, med eptirtektasamri og andaktarfullri heyrn og lestri Guds opinberada ords og þar af nád dæmafárri upplýsíngu, sem er sá eini stadfasti grundvøllur allra dygda; þar á hafdi Hún grundad þá einstøku Gudhrædslu, er skein af øllum Hennar ordum, øllum Hennar gjørdum, því Hún lærdi snemma, hvad Hún í lífinu ætíd fékk tækifæri ad sanna, ad Gudhrædslan er til allra hluta nytsamleg; en þad var Drottins nád, hverja Hún og stadfastlega þackadi honum, ad Hún framar flestum ødrum þegid hafdi efni og tækifæri til ad taka á móti þeirri sønnu upplýsíngu. Hún hafdi af Skaparanum þegid sérlegar náms - gáfur og greind; var fædd af upplýstum og — hvad mest umvardar — gudhræddum Foreldrum, sem létu sér um þad øllu fremur annt, ad meddeila Børnum sínum þad, sem þeir sjálfir af egin reynslu þecktu ad vera uppsprettu allrar sannrar lucku i þessum heimi,

og eptirvæntrar farsældar í þeirri komandi eilífð.

Þegar Hennar tími var kominn og Hún hlaut að missa elskaðra Foreldra ástúðlegu umgengni og leiðbeinanda dæmi, hafði Hún náð þeirri fullkomnun í þekkíngu, þeirri staðfestu í elskunni til Guðs og vyrðíngu fyrir sannleika og dygð, að þeir, sem um Hennar komandi lucku léku sér annt vera, hofðu vissa von, já, fullvissu um, að Hennar fótur úr því ecki mundi skeika af hinum rétta vegi, hver von og fullkomlega rættist; enda ødlaðist Hún það, sem Hún mist hafði í dygdugum Foreldrum, aptur í elskudum, gudhræddum og góðum Ektamaka, sem úr því eins greiddi Hennar veg til fullkomnunar og Hún hans; af þessum undirbúníngi, þessum kjorum í Hennar lífi, flutu allar Hennar gjørdir þeim samsvarandi.

Hún var yndi og unan síns Ektamaka; með blíðlyndi, eptirlátsemi og kjærleika ávann Hún sér það sama til umbunar; Hún elskaði

hann svo mjøg, ad hans vilji jafnan var Hen-
ar; Hún mat réttilega hans heidur ad verd
sinn, gjørdi sér því eins mikid ómak fyrir á bak
og brjóst, ad halda hans fullkomlegle kum skyn-
samlega á lopt, og Hún varadist med minnsta
ordi eda atviki ad skérda hans heidur; hans
bøl vildi Hún fúslega fyrir hann borid hafa
og óskadi heldur ad bera þad ein, enn med
hønum; Hún stundadi því ætíd ad gjøra hann
luckulegann og grundvalladi þar med sína egin
hjónabands luckn.

Sem Húsmódir var Hún reglusøm,
hagsýn, þrifin; í umgengni vid hjú sín ástúd-
leg, þeim velviljud, eins og væru þau børn
Hennar; med hógværd og lempni leiddi Hún
þau til hvers, sem betur mátti fara og fann
med røksemd en reidilaust ad brestum þeirra,
framadi med því þeirra luckn, en ávann þeirra
kjærleika; er þad nóg sønnun þessara orda
minna: ad øll þau mørgu hjú, sem vóru svo
heppin ad ega Hana um lengri eda skémri
tíma, Húsmódur, minntust Hennar æ síd-

an med mestu vyrdíngu o^ elsku, sem Hún fremur verid hefdi Módir þeirra enn Húsmódir.

Vid alla menn útífrá var Hún góðviljud, lítillát, eins lángt frá vanheidrandi sinjadri vid jafníngja — því yfirmenn átti Hún fáa — og fráſneidd stolti vid undirmenn. Allir sóktu því Hennar heimili og Hennar fund med eptirlaungun, fóru þadan med söknudi, því Hennar blídlyndi samsvaradi Hennar miklu géstrisni.

Hennar ættrækni var medal vor dæma-fá; hvar, sem Hún vissi ad Ættíngjar þurftu hjálpar vid, var Hennar hjálp, ádur enn hennar óskad yrdi, á reidum höndum. Hennar örlæti og höfdíngskapur vid þá var sambodinn Hennar rækt til þeirra. Sum af Oss, sem hér erum samansöfnud, auk svo margra annara, hefir Hún uppalid og komid, med miklum kostnadi og mædu til menníngar, en öll hefir Hún Oss med orlátum fégjöfum styrkt, og sá, sem géfid hafdi Henni þann góda vilja,

gaf Henni einninn kraptana og full umráð þeirra þar til.

Hennar fémildi við fátæka, Hennar hollu, góðu ráð við ráðþurfendur, eru þjóðkunnugri enn á þurfi að minnast. Enginn þurfandi fór nockru sinni sinjandi frá Henni; enginn, sem Hennar ráðum fylgði, hefir nockurntíma ydrast þess; því greind og mannelska réðu eins orðum Hennar og gjörðum.

Með þessari breytni framleið Hennar líf; upplýst skynsemi og helgaður vilji vóru Hennar förunautar og þessir áunnu Henni allra elsku, sem til Hennar þecktu, allra innilegu virðíngu, sem í sameiníngu við besta meðvitund og óflekkaða samvitsku, gjörðu Hennar líf ánægjusullt, Hennar sinni rólegt undir öllum umbiltíngum, Hennar von eptirkomandi gæða gleðilega; því, sem Hennar líf var, svo var og Hennar dauði vongladur og vær; því sálin var hafin til Guðs áður enn hún að fullu var laus orðin við líkhamans bönd.

Svo lifir sá Réttláti og svó fær hann einn dáid. Þannig talar Þú, framlidna, sæla Systir! í oss eptirlátnu, fegru framferdis eptirdæmi til vor, sem hér stöndum ad Þínum moldum: Fylgid, Vinir! sem eg leitadist vid, dygd og rádvendi, svo ad Ydar farsæld verdi minni lík, og þá verdur eins mín innilegasta ósk Ydur til heilla uppfyllt; þá er minn útgángur af Húsi mínu eins gledilegur Ydur og mér, sem minn inngángur var í; þad og samsvaradi mínum gángi í því; þá verdur og því Guds augnamidi med mig uppnád, ef mínn daudi gétur ordid Ydur, sem eg elskadi, upphvatníng til dygdugrar eptirbreytni míns lífs eins og eg stundadi ad mitt veika líf midad fengi til manna heilla.

Eg hefi úttalad —
H. Stephensen.

Á Lík-kistuna sást Tinskjöldur festur, en á hann stúngin svolátandi

Grafskrift:

Hér. hvílir.
Höfdíngs. Frú,
RAGNHEIDUR. OLAFSDOTTIR.
SCHEVING.
Sem. fæddist. XXIX. Sept. MDCCLXXIV.
Giptist. XXIX. Sept. MDCCCIV.
Herra. Cancellírádi.
JONAS I. SCHEVING.
Valdsmanni. Konúngs.
í. Borgarfjardar. Sýslu.
Og. dó. 1ta. Martz. MDCCCXXVI.

Hún. var.
Unan. og. Yndi. síns Ektamaka.
Húss-stjórn og reglusemi hin hugsvinnasta.
Gjafmild géstrisin. og. gáfud. vel.
Gudhrædd. ættræknust. Ættmanna. stod.
Barnlaus. Módir. margra. Barna.

Sem Aptan-stjarnan ástar blíd.
Um Uppheims tindrar geima
A vetrar-stund, þá voda-tíd
Vardinni býdur gleyma.
Eins dygdin mæta, sæl ad sýn,
Sjón fagurlegast þadan skín
Hvared hún sjálf á heima.

Svb. Egilsen.

En — annar prýdilegri Silfur-skjöldur vard sídar smídadur af Gullsmidi og Oeconomo ens lærda Skóla, Þorgrími Thomsen, ætladur til þess, undir gleri í kostulegri Ramma umgjørd, þeirri sálugu Frú til ævarandi Minningar, ad verda uppfestur í Leirár kirkju, en á hana er stúngin þessi

Graf-minning:

Fyritakid. Qvenna.
Og. Frúa. Prýdin.

Ætt-jardar. Sóminn.
Aumíngja. Styttan.
Frú. RAGNHEIDUR. OLAFSDOTTIR.
SCHEVING.
Fædd. STEPHENSEN.
Þann. xxix. Septembr. MDCCLXXIV.
Gipt. núveranda. Cancellírádi.
og. Sýslumanni. í. *Borgarfjardar.* Sýslu.
JONASI. SCHEVING.
Þann, xxix. Septembr. MDCCCIV.
Vard. sjálf. ei. Módir. en. þó. mörgum.
Munadarleysíngjum. Mædrum. betri.
Andadist. Martsí. mánadar. fyrsta.

Hennar. gáfur. og. hjarta-gædska.
Húss-stjórn. ástúd. vid. Ektamaka.
Ættrækni. Trygd. Örlæti. Blída.
Módurleysíngjum. Módur. fóstur.
Mannúd. stök. og. Menta. snilli.
Færsta. Líka. finna. í. Födurlandi.

Föstur-jörd! Þín falla dýrust blóm,
Fátt er leift af FRÚM *svo kosta-ríkum.*
Fátt þér grær af Liljum þeirra líkum,
Þú ert rúin — þegar audnin tóm!

Ljós hér sloknad ljómar fagrast þar,
Dygd frábær hvar dýrri umbun krýnist.
Dætrum lands ei Leidar-stjarnan týnist:
FRÚA *Munstrid,* FRÚ SCHEVING, *sem var.*

Astkjærri Systur setti
M. STEPHENSEN *Dr.*

Fylgjandi

Erfi-Ljóð

eptir sálugu Frú

Ragnheidi Olafsdóttur Schéving,

eru innsend til Ekkilans

Cancelli-ráds Jónasar Schévings.

I.

Sorgar-stef

vid Søknud

Frúr Ragnheidar Olafsdóttur Schéving.

1.

Enn þá nýrri und þú, Borgarfjørdur!
Endurbenjast; seint hin fyrri grær!
Engill daudans enn med slagi hørdu
Í hinn sama kné-runn bistur slær!
Følnar blóminn, fellur skrautid alda
Fyrir eitur-blæstri hans nákalda.

2.

Hvert var mannval heldra' í þínum bygdum?
Hvert í gefug-qvenna skara slíkt?
Guds og manna gledi! fegri bygdum,
Guds og manna', er þocka vinna, ríkt?
Fi er síst þó klockni Leirár reitur.
Og kinn brá-deggva straumur laugi heitur.

3.

Hverr er sá, er hér ei bestu Módur
Harmi? sá hverr helzt, er mest á lá?
Hverjum flaut ei lækur líknar gódur
Ljúfu hjarta' og rausnar hendi frá!
Ý vil hve mergum veittust Drottins gnóttir,
Þeim vardi Frú Ragnheidur Olafsdóttir?

4.

Dýrst gudrækni! dýr' af þínum brunni
Dygdin flaut, er Henni skartad' á.
Orda Drottins ást í hjartans grunni
Averti þeim kraptarík nam sá;
Lítillæti, líkn, hógværd, þolgjædi
Lýstu gróda' af þessu himna sædi.

5.

Sár er undin! svída mun hún lengi!
Sorg er réttvís! ættum hugsa þó
Til hans, er rædur himna' og folda gengi;
Honum ástgjef þacka', er nád hans bjó;

Náð hans léði; náð hans tók burt aptur;
Náð hans gøfgi sérhverr andi skaptur.

6.

Náð hans flutti náms frá dymmu landi
Nóg hér æfda dygð til Føðurs heim,
Umbun náð hans endurgjälds í standi
Æðstri gleður Hana' í skara þeim.
Hvar vitrir allir, góðir allir gjalda
Guddóms stjórn hans prís um aldir alda.

Auðmjúkast af
Þ. Bödvarssyni.

II.

Frú
Ragnheiður Schéving.

Gengu regin útfarna
á Raukstóla Íslendínga yrðust b).
mañkyns dóm at dæma En at gögnum
of a) orrar tíðar öllum komnum

a) of pro um, venjulegt í skáldmælum.
b) Yrðust, yrdtust er proprie áttyst orð við.

Alfadir c) orda qvad:
sæmir at Frygg
sitt kyn dæmi
þars hún veit órlög
öll.
Þá qvad þat
Frygg: d)
Foldbúar játtu
ok en giftbelgu God:

veitka eg e) Kono
vera nær lofi
eñ ríka Ragnheidi.
Hún var Jónasi
Jöfurs Hirdmanni
Cancellíradi kjörin,
ef Hañ var Björn f)
þá var Oluf Hún,
mær í megin blóma.

---

c) Alfadir kallast hér Odinn, ecki sem God eda bílæti, ecki heldur sem madur fylltur af meintum Guddómi, edur hálfgadur Gud, heldur sem himininn, edur sá upphaflegi Odinn, sem í skáldmálum er látinn roda úrskurdum þeim, sem eginlega grundast á sjálfri náttúrunni.

d) Frygg, Odins kona, er eginlega Jördin og heñar dómur er med ödrum ordum, mannanna dómur, því á Jördunni dæma ecki adrir enn mennirnir, og þó þad sé tvítekid med ad segja: foldbúar játtu, er þad ecki ósidvanalegt í skáldskap.

e) Veitka eg, veit eg ei.

f) Hér er eford; madurinn líkist ecki Birni Riddara ad audi og uppgángi, en máské ad dugnadi, rausn og umsjón, en konan þarf ecki ad líkjast Olufu, sem ecki vár minni manni sínum í stórmennsku, heldur í gáfum og kostum;

Öll hygg eg Börn
ens ítra Höfuds g)
Olafs Stephánsarfa
og mærrar Sigríðar
Magnúsdóttur,
afbragð eitthvert
hafa.

Þat er for ædstum
Alfödur h) meira
kurteysi á kono,
ef gæfdar-kosti ber

þá, er til góðs komi,
enn ærit oflæti.
Þars Hún var,
þótti mér allmikit
gumum góðs vita,
at stillíng, sidgædi,
stadfesti hvívetna
oc margar mærar
gáfur.

Þar var trúleikur,
þróttur hugar,
gæfd og gédprýdi,
örleikur, umsjá,

---

einslags líking er og med fødur hennar og Lopti Riddara ríka, spaklyndi, audsæld, barnalán og nafnbætur; upplýsing þessarar aldar verdur ad gjøra mun.

g) Høfud ɔ: Høfundar, Yfirmanns.

h) hér er engin mótsøgn, þó náttúru-gudirnir prísi þann alvalda fyrsta allsherjar Skapara, þvi øll náttúran gjørir þad og Professor F. Magnússon hefir med røkum sýnt, ad fornar Austurlanda þjódir, sem veittu vidtøku náttúru-gudum, trúdu þó einum ædsta eilífum, um hvers dóm í þessu cfr. 1 Pét. 3, 4.

oc alvara,
sinni i) oc sanngirni.
Ei manns þat veit,
ef orru kyni
gæfist mikil géta k)
nema ei sídri
sifjudum verum
sinnis krapta sýndi.
Koma munu end-
ur l)
andar á Gimli
allir sælir saman,
kynnunarlaust!,
en þá kostir verda
allra audsætir.
Lifi Ragnheidar
lof í heimi!
huggist inn horski ver
vid þad, ad um
skammt m)
munu vidkynnast
aptur ad eilífu.

J. Espólín.

---

i) hvert sem madur vill taka þad fyrir fyrirhyggju, anda nærveru, eda þad, er Danir kalla Sindighed, meinast þad allt liggja nockud í ordinu.

k) Tækifæri til mikillar umsýslunar, stór verkunar-hringur.

l) endr — er aptur eda af nýu, því heitir endurburdur á Gimli, er Sælustadur eptir heim þennan, í þeirri mythisku túngu, sem hér er brúkud.

m) um skammt eru 20 ár, sem ecki eru lengi ad hverfa og þó 30 væri.

III.

Frú Ragnheidur Oláfsdóttir Schéving.

1.

Þá var heimur í hvíta-vodum,
Bygdi Sakleysi sali;
Hýru leit auga' á únga fold
Hlýrnir, heidi skjær.

2.

Ljóns var þá öskur, sem lækjar taut —
Þrumu Þór-duna
Zephyrs þyt svipud, því sérhvert hljód
Mildt var födurs mál.

3.

Sló svo manns hjarta, sem slá myndi
Fyrstu fæding í,
Sjórugt náttúru fjölbreyttastrar,
Lífs og lyndis ból.

4.

Urdu ódæmi, yfir-listi
Svörtum mirkra möck;
Ei var mirkur eitt, en mirkri var
Synd og ótti samt.

5.

Saung ei smáfugl, né Zephyr mildur
Bærdi blómstra lauf,
Ad ei grenjadi, ad ei dunad'
Ljón og þruma þrátt.

6.

Þá féll Sakleysis fagurbúni
— Sládi vjel óvant —
Trón fjærri jördu á födurgard —
Helgi nedar nærst. —

7.

Svall missir sárast, þeim sjálft kunnu;
Sveid þó fleirum sárt.
Einnar skal gèta, er ödrum traudt
Minnur missir skar.

8.

Sú var Megin-mey Meya vorra,
Lilja efst á Lauk
Ens róta-ríka og ram-gjörfa,
Hvursu Limar hátt.

9.

Fagur var litur ens ljósa mans,
Laug ei litur kostu;
Ljómudu sjónir, ljúst var hjarta,
Mjúklátt vidurmót.

10.

Ei mundi hugmind ædri velja,
Þjódmærs Þorvaldssonar,
Líkun Sakleysis, ef láta vildi
Gledja sjónir guma.

11.

Fagurlegs innis fegurst Herra
Brann af brýnni lyst
Sakleys' ad líta og laga sig
Eptir gódri Gydju.

12.

Ef ei var Módir, né maki sídan,
Ofta takmark allt,
Ef ei sjálf Dygdin í edlis blóma,
Hvad var heima þá?

13.

Ei þessa nockud — en æfíng Dygdar
Gjördi ad lífi líf —
Elska Sakleysis, en undran bljúg
Háleits Heilagleika.

14.

Gætti Alfadir ad gódri sýst,
(Hans er vili verk)
Upplukust hurdir Himin-porta,
Sú var sögur sjón.

15.

Ilmur af Ambra og elskud mind
Himins dýru dóttur,
Sakleysis þráda, sí-lockudu
Sál' í sæla bygd.

16.

Hverr mundi ætla — hik vard á förum
Mjög vid óska mark —
Þrisvar leit aptur, þrisvar hvikad'
Heima' á mjófu mæli.

17.

Elskadur Maki og elsku-ríkur,
Sakleysi' elskad' æ,
Návista krósdu; æ! nú er stríd
Sídast — sigur-vænt. —

18.

Ei mun Sakleysi aptur snúa
Flýdrar foldar til —
Æ mun Dygd standa opinn vegur
Til Sakleysis sala. —

19.

"Fer eg — þú kémur — við finnumst þá —
"Eilífð eina, mun" —
Flaut fagurt auga í fegri tárum
Heitum: Gleði=grát.

* * *

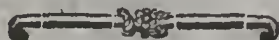
20.

Syrg ei sælu ens sí=elskaða
Maka, met ei þú
Augnabliks hvarf, o Ekkill dyggi!
Makans, missir jafnt.

21.

Fagur er himin — og Föðurs vilji
Sé oss inndæll æ —
Sorg er sökunður sannra Vina,
Sæla samfara fundi.

Arnór Jónsson.

IV.

Saknadar=stef
vid Fráfall
sálugu Fráár
Ragnheidar Olafsdóttur
Schéving.

Hvi svo harmstafir
hátt vid qveda?
aldinna, úngra,
ædri og lægri?
ríkra og snaudra,
snaudra sárastir?
Hver svo há gella,
hvadan=æva,
saknadar=óp!
á Sudurlandi?
Hví svo høfdingja
hugsvinnastum,
hvarma sunnu
hreinir geislar
drjúgum tár=drjúpum
deprast grát=skýum?
Hví svo hjart=prúdum,
Herra um kinnar,
straumum tára
steypast perlur?
Ærin 'ro efni
ær'nna harmstafa!
sárt er at telja
en þó telji man'gi,
saknadar=tregi
telur ófregit,
gjørr enn málsnild,
mundi andrikust.
ærin 'ro efni
ærinna harma!
mest er um von þótt
margur sárt harmi;
margur allz misti
meirr enn um viti.
Vid þat er ædstur
Engla Jadarr,

mildi gnægstur,
mál hóf þaunig,
vid sí = vid = sórlann
Sendi = boda
sinn, þann dróttir,
dauda héto:
Fara þú skalt,
en fylgi þér Englar,
færit mér híngat:
Frú Ragnheidi,
lengi lof = sæla
Leirár prýdi,
heyri eg þrátt Hennar
hjartans bænir,
má at því lengur,
í líkhams veiku
hýsi gista,
heilbrigd sála.
Mál er Henni frelsis
og forklárunar.
Fór þá daudi,
en fylgd' honum Englar,
lætur hann stadar
at Leirá numit,
og sællrar Frúar
sæng at leitar.
Hýrt brosti þá Frú
í hug von glødum,
gódri samvitsku
gladri adstodut,
þegar leit dauda,
af Drottni sendann,
sinni at fara
sóttar = hrílu.
Vinnur þá daudi,
sem var honum bodit,
hrá hann beittri sigd,
brustu líf = festar;
— sál og lík er saman
tengdo. —
Vunnu þá Englar,
sem var um bodit,
fagnandi tóku
vid Frúar øndu;
glødduſt þá Englar,
en grættust aldir,
hrigdar ør snart
nær hjarta mørgum;
hálft sleit þá daudi
hjarta úr brjósti;
bestum valdsmanni
Borgfirdínga,
Ektafrú bestu,
Ektamaka,
yndi og lífs = heill
ást = sælasta.
Fyritak sprakka,
Frúa prýdi,
mæti hnoss fágæt
módur = jardar;

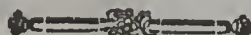
brjóst er kost-mildast,
bygdi at øllu,
dýrstum qvenn-kostum
og dádum flestum.
Ljós hvarf gladast
úr Leirár solum,
ei þat sloknadi,
en Englar fluttu,
þángad er skjærast
skín um aldir
depru skjarrastur
dygda ljómi.
Dýrdleg var sú sýn
— ef daudlegra' augum
slíka dýrdar-sýn
siá um gæfi —
þegar frá dýrdar
Drottni sendar,
sveitir Engla,
sálu báru,
sigri hrósandi
til sala Guds.
Søgur var og ferd,
er fylgd um veitti
dýrri sálu,
til Drottins halla!
vóru þat gódverk
gjørd í heimi,
dygdir skínandi
Drottni kjærastar,
fleiri at fjølda
enn fengi um talit.
Søgur var sú fjøld
er fór á móti,
dýrstri sálu
frá Drottins rønnum;
vóru þat heitar
hjartans bænir,
hóps naudstaddra
í himin uppsendar.
fyrir þrátt veitta
vilbjørg hýra.
Sál þær lødndu
til sælu vista.
Hóf þá svo tal,
— en hlyddo þøglir
himna herskarar —
heima' Alfthrir:
Sál er nú flutt,
til sala vorra,
best er eg ann,
því best mér unni,
og var min kostgæfnust,
vilja ad stunda,
medan í heimi
hafdi vistir.
Sadníng var Hún
svángra
en svølun þyrstra,
naudhjálp tídmild
naudlídenda
og Módir mildgéd

munadarlausra.
Andsgnótt í heimi
þó ætti at fagna
hefir Hún þó þúsund
þúsund-falda!
Ædri og dýrri
andlegð gétit,
hjá oss eilífri
í himna gledi.
Tvær stódu dýsir
Drottni sisjadar.
Mildi og Réttvísi
mönnum sí-hollar,
hærsta Alfödurs
hásiöl fyrir,
vid þær alda
og Engla Fadir,
þannig talar,
en þær umhlýddu:
Farit þér frídri
ferd á móti,
ladit sálu,
í sælu eilífa,
Engla og útvaldra,
sem á Hún skilit.
Amen þær sögdu,
en Engla skara,
gullu samqvædi,
gledi raddir;
Fóru þær frídri
ferd á móti,
breiddu þær bádar,
blídar hendur,
sællrar Frúar
sálu vidur.
Fagurt var þad skart,
er Frú umskrýddist:
skrúdi sakleysis,
skjallar hvítur,
skrúdi Réttlætis,
skínandi fagur.
Leiddo þær svo frída,
Frúar öndu,
sín í millum,
í sælu eilífa,
Engla og útvaldra,
at Alvalds bodi.
Mundi þar fegins
fundur um verda!
meir enn skírt fái
mannleg túnga.
Þegar Fedgin,
forkláradri
blídu fadmlög
budu Dóttur,
sín til leiddri
í sælu eilífa!
Heyrdi þar glæstar
gledi raddir,
Engla herskara,
allt umbergis,
má at dýrd slíka,

mannleg túnga,
ædstri þó knætti,
ordgnótt stýra,
útskirt sá,
né ódi hugar,
vakttri ímindunn,
at verdu í=huga.
Aldrei má sárra,
óp qveinstafa,
allra manna
í eitt þótt safnist,
í samjøfnut,
aungann koma,
vid þá hvellu
himin saungva!
  Erin 'ro nú efni,
ær'nna harms=bóta,
Ektamaka,
þótt audt skard tregi,
Ekta=frú bestu,
og ástsælustu;
Hana at vita
í himna gledi,
skjærra sólu
skína um aldir,
og sjálfur í vissum
vonum ega,,
fundum samfagna
á fegins degi
og sømu samgledjast
sælu eilífri!

  Ljómar nú sál,
í sælu' upphimins
endalausri,
Síst eilífd slítur;
ljómar þó í heimi
lofsællra dáda
þjódmærr týr,
unz þrýtur aldir.

Jón Ingjaldsson.
Prestur.

Réttíngar:

Bls. 36 línu 18. sem og les: sem mig og.
— 39 — 14. hjálpara= l: hjálpara.
— — — 18. áranadar= l: árnadar=

